

Contextuele Systemische Counseling Opleiding

Antwerpen en Gent

Programma

Het betreft een tweejarige opleiding, erkend door de BVRGS.

We vinden het belangrijk als contextuele leerschool dat de opleiding enerzijds voldoet aan de erkenningscriteria van de BVRGS. Anderzijds voegen wij een extra klemtoon toe, namelijk het contextueel gedachtegoed van Boszormenyi Nagy. In de uitwerking wordt veel aandacht besteed aan het uitdiepen van de relationeel-ethische dimensie.

Totaal aantal contacturen over twee jaar gespreid = 250u (overeenkomstig de vereiste van de BVRGS)

1ste jaar: 14 methodiekdagen (waaronder enkele oefendagen), 4 supervisedagen, 6 keer 3u huiswerkgroep

2de jaar: 10 methodiekdagen (met gastdocenten uit het specifieke werkveld en oefendagen), 4 supervisedagen, 6 keer 3u huiswerkgroep en 4 leertherapiedagen

Doorheen de opleiding is er een permanente verbinding tussen de methodische ontwikkeling, het persoonlijk proces en de methodische toepassingen. Er zijn verschillende evaluatiemomenten.

- Methodische ontwikkeling (toegepaste multimodale hulpverlening)
Methodiekdagen, literatuurstudie, huiswerkgroepen
- Persoonlijke ontwikkeling (eigen proces counselor)
Gezin van herkomst en maken van genogram in de methodiekdagen, leertherapie, huiswerkgroepen
- Methodische toepassingen aan de hand van casuïstiek
oefendagen, supervisie, huiswerkgroepen
- Portfolio (1ste jaar)
- Eindwerk (2de jaar)

Opbouw van de opleiding

➤ Omkadering:

De opleiding verloopt in een vaste groep van maximaal 16 studenten geleid door twee opleiders die afwisselend lesgeven tijdens de methodiekdagen. De supervisiegroepen en groepen leertherapie verlopen in kleinere aantallen met supervisors en leertherapeuten die geen methodiek geven. Tussen de opleiders, supervisors en leertherapeuten is er regelmatig overleg ten behoeve van de opvolging en evaluatie van de studenten. Van studenten wordt verwacht dat zij tot oefening en verdere uitdieping aangespoord worden binnen de huiswerkgroepen.

Er zijn twee evaluatiemomenten per jaar a.d.h.v. het portfolio (1ste jaar) en a.d.h.v. het eindwerk (2de jaar).

Van elke lesdag en supervisedag en van elk leertherapiemoment wordt verwacht een reflectieverslag te maken en te bezorgen aan de betreffende opleiders en groepsleden.

➤ Methodiekdagen:

Er is een vaste dagstructuur voor de methodiekdagen. Naast de theoretische uitwerking van begrippen, wordt er ook geoefend en is er ruimte voor persoonlijke ontwikkeling via de voorstelling van het gezin van herkomst. Van studenten wordt ook verwacht dat zij opgegeven literatuur verwerken per lesdag.

➤ Supervisie:

Vorbereitung

Voor de eerste supervisie-sessie bereid je schriftelijk een casus voor van een cliënt of cliëntsysteem. Je maakt ook een genogram en bereidt een aantal hypothesen voor die gelinkt zijn aan de theorie van Nagy. Daarnaast geef je een korte beschrijving van je werkcontext en hulpverleningsmandaat. **Deze voorbereiding (max. 3 blz.) bezorg je een week op voorhand via mail aan je supervisor en supervisieleden.**

Voor wie geen hulpverleningsmandaat heeft rechtstreeks met cliënten (mensen in leidinggevende posities, uit het onderwijs of vormingswerk, enz.) :

Jouw 'cliënten' zijn je medewerkers, je team, je studenten. Je maakt een organogram van je werkcontext en formuleert een vraag of een probleem dat zich in jouw werk stelt. Het gaat dus om het contextuele handelen in de kerntaak van jouw werk. De 'intergenerationele context' is in dit geval dan de geschiedenis van de organisatie en jouw geschiedenis daarmee.

Supervisiebijeenkomsten

We beginnen de eerste supervisiebijeenkomst met terug aan te knopen bij jouw genogram en wat dit voor jou in je werk betekent. In de groep zullen we de door jou voorbereide hypothesen bevragen en verder uitwerken. Daarna halen we een thema uit de vierde dimensie (theory Nagy) naar voren, dat

jij dan theoretisch gaat uitwerken en toepassen op de cliënt of werksituatie en op jouw gezin van herkomst (2 blz.). Deze tekst lever je ten laatste een week voorafgaand aan de tweede supervisiebeurt in.

De tweede supervisiebeurt begin je met de toelichting van je tekst waarna je feedback krijgt van de supervisor en de groepsgenoten. Verder kijken we naar jouw casus en jouw vraag en zetten we daarrond ook een rollenspel op.

Verwerkingsverslag

Na elke supervisiesessie maak je een reflectie (max. 1 blz.) over de volgende vragen:

- Wat heb je geleerd als contextueel hulpverlener in deze supervisie dag?
- Wat heb je geleerd in verbinding met je persoonlijk proces?

Belangrijk bij dit verslag is dat het gaat om zelfreflectie. Dat wil zeggen dat je schrijft vanuit jezelf en over jezelf. (Het is niet de bedoeling om feedback of vragen naar anderen te formuleren). Dit verslag stuur je ten laatste een week voor de volgende supervisie naar de supervisor en de groepsleden.

Bij het einde van de supervisie brengt de supervisor verslag uit aan de mentor over het supervisieproces, aanwezigheden en aandachtspunten.

Omtrent beroepsethiek

We raden aan om in de mate van het mogelijke je cliënten vooraf in te lichten dat je hun situatie in de supervisie wilt bespreken. Als je onder de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van een team werkt, dient dit in je team besproken te worden, en met degene aan wie je rapporteert in jouw organisatie.

➤ Leertherapie:

Vorbereiding

Iedereen draagt verantwoordelijkheid voor zijn eigen leertraject m.b.t zijn persoonlijk proces. Je maakt ruimte voor het voorbereiden van eigen leer-therapeutische vragen.

Bijeenkomsten leertherapie

Leertherapie is een bijzonder onderdeel van de opleiding. De inhoud van leertherapie is echter geen voorwerp van beoordeling en evaluatie bij het afsluiten van de opleiding. Van de deelnemers wordt wel uitdrukkelijk actieve inzet en bereidheid tot leren verwacht.

De leertherapie in een schooljaar bestaat uit 4 groepssessies van telkens 2 halve dagen. Deelnemers vormen een vaste groep gedurende het opleidingsjaar. Er is geen in- of uitstroom van deelnemers in de loop van het jaar.

Op het certificaat van Leren over Leven staan enkel de leertherapiebeurten vermeld die bij ons gevolgd zijn. Andere vormen van leertherapie of individuele (leer)therapie die deelnemers

volgen buiten Leren over Leven komen niet op het getuigschrift.

Volledige aanwezigheid tijdens alle sessies is vereist. Wij verwachten jouw aanwezigheid bij elk leertherapiemoment. Afwezigheden meld je vooraf (of zo snel mogelijk) aan de leertherapeut. Afwezigheden worden op het certificaat in mindering gebracht. Ze dienen gecompenseerd te worden om aan voldoende leertherapiebeurten te komen. Afspraken hierover dienen gemaakt te worden met de leertherapeut.

(Richtlijn prijs: een gemiste dag vraagt twee à 3 individuele sessies compensatie waarbij 1 sessie overeenstemt met € 85).

Verwerkingsverslag

Binnen de twee weken na de leertherapie maak je een reflectieverslag dat je bezorgt aan de leertherapeut en de andere groepsleden.

➤ **Huiswerkgroepen**

Groep van 3 tot 5 cursisten.

Komt zes halve dagen samen: viermaal tijdens de methodiekdagen en tweemaal tijdens de supervisieperiode. Er wordt een bondig verslag aan de docent bezorgd, met vermelding van de besproken onderwerpen. Mogelijke onderwerpen: eigen proces, ontwikkeling en leerpunten, voorbereiding literatuurbespreking, voorbereiding casus, vragen & bedenkingen bij methodiek.

➤ **Portfolio**

Van elke opleidingsdag maak je een persoonlijke reflectie naar aanleiding van het behandelde thema. Dit wordt op 1 A4 opgemaakt en naar iedereen doorgemailed.

Uitgebreide toelichting tijdens de eerste opleidingsdag.

Portfolio is onderwerp van de evaluatie.

➤ **Eindwerk**

Wij verwachten in dit eindwerk een antwoord op de volgende drie vragen:

1. Wat heeft deze contextuele opleiding in mijn werk veranderd? Wat was voor mij het meest vernieuwend? Hoe is dat concreet zichtbaar in mijn praktijk? Illustreer dit aan de hand van casuïstiek (dit kan een beschrijving van één hulpverleningsproces zijn, maar ook een bespreking van eenzelfde thema met verschillende cliënten). Als je niet als hulpverlener werkt, blijft deze vraag dus dezelfde: illustreer met concrete voorbeelden uit jouw praktijk (van supervisie, les geven, enz...) Let bij het beschrijven van casusmateriaal zorgvuldig op het onherkenbaar maken van je cliënten.
2. Breng dit in verband met het begrippenkader en gelezen literatuur. Daarbij hoort uiteraard een bronvermelding.

3. Wat heeft deze opleiding daarnaast in mijn leven en in de relatie met mijn context veranderd?

Het is een voorwaarde voor een goed eindwerk dat deze drie punten in dit werk terug te vinden zijn. Het werk mag bijvoorbeeld niet alleen over je eigen proces gaan, of alleen over de theorie.

Dit eindwerk moet door buitenstaanders gelezen kunnen worden. Het gedeelte over je persoonlijk proces moet zo geformuleerd worden dat het recht doet aan iedereen. Je kunt er ook een apart stuk van maken wat verwijderd kan worden als het werkstuk aan derden wordt doorgegeven.

Het eindwerk moet 10 tot maximum 15 pagina's omvatten. Het wordt mede gelezen door twee mensen uit de huiswerkgroep.

Het eindwerk stuur je een maand voor de laatste lesdag digitaal door naar de opleiders en naar je twee medelezers. De leden van je huiswerkgroep krijgen ook een exemplaar. Je bent vrij om een exemplaar aan alle groepsleden te geven.

Tijdens de laatste lesdag houd je een mondelinge presentatie over je werkstuk voor de hele groep. De twee meelezers stellen daarna een kritische vraag, waarop jij antwoord geeft. Je krijgt ook een vraag van de opleiders. Die vraag wordt jou op voorhand bezorgd. De trainer/mentor beoordeelt je werkstuk en je mondelinge inbreng. Om ervoor te zorgen dat ieder aan bod komt bij het stellen van kritische vragen, mag niemand meer dan twee werkstukken aannemen om deze kritisch te bevragen.

Iedereen krijgt evenveel tijd, wat vooraf met de docent wordt afgesproken.

Voorwaarden om de opleiding te starten

- 1) Bachelor in de menswetenschappen of diploma Specifieke Lerarenopleiding
- 2) Een werkcontext binnen de hulpverlening van minstens 5 cliëntsystemen per week. Dit kan via een betaalde job of vrijwilligerswerk.
- 3) Intakegesprek met een van de docenten

Het beëindigen van de opleiding resulteert in een getuigschrift dat mogelijkheid geeft tot erkenning als Systemische Counselor vanuit de BVRGS.

Voorwaarden opgelegd vanuit de BVRGS

“Basisdiploma:

Minimum een diploma Hoger Onderwijs in de menswetenschappen.

Voor kandidaten met een ander diploma die na hun opleiding lid wensen te worden van de BVRGS dient het opleidingsinstituut vóór de aanvang van de tweejarige opleiding tot ‘Systemisch Counselor’ een gemotiveerde aanvraag te doen bij de BVRGS of deze kandidaat, na het voltooien van de opleiding, lid kan worden van de BVRGS. Deze aanvraag dient te gebeuren voor het begin van de opleiding van de kandidaat en gemotiveerd te zijn op basis van bewezen expertise en ervaring in het werkveld. Het opleidingsinstituut doet deze

aanvraag in overleg met de kandidaat-cursist. De BVRGS beslist dan of deze kandidaat na de opleiding lid kan worden van de vereniging en stelt eventueel bijkomende voorwaarden.

Opleiding:

Worden toegelaten tot de BVRGS als systemisch counselor:

*Professionals met een **diploma menswetenschappen** die*

*– Een door de BVRGS **erkende opleiding** tot systemisch counselor met succes gevolgd hebben, met daarin theoretisch-technische vorming, persoonlijk proces en supervisie (250 uur). Deze opleiding vormt een geïntegreerd geheel dat gespreid is over minimaal twee jaar. (zie [erkende opleidingen SC](#))*

*– Een door de BVRGS **erkende vervolgsupervisie** (25 uur - na de opleiding van 2 jaar) hebben gevolgd.*

*De vervolgsupervisie dient niet noodzakelijk in hetzelfde instituut als de basisopleiding te worden gevolgd. Het kan een verrijking zijn een ander instituut en werkstijl te leren kennen. Voor elk van de onderdelen (250 en 25 u) wordt door het opleidingsinstituut een certificaat afgeleverd waarmee de kandidaten het BVRGS lidmaatschap kunnen aanvragen. Na de opleiding van 250 u kan het aspirant-lidmaatschap als counselor worden toegekend. Na het volledige traject wordt door de BVRGS het volledige lidmaatschap als counselor toegekend. Het volledige traject dient **binnen een periode van 5 jaar** te zijn afgewerkt.*

Werkervaring:

Alvorens een opleiding aan te vatten dient de kandidaat minstens één jaar werkervaring te kunnen voorleggen.

Op het moment van de aanvraag dient een kandidaat een professionele praktijk van minimum 20% FTE werk als counselor (contacten met cliënten) te kunnen voorleggen.

Aspirant-lidmaatschap:

Deelnemers aan een opleiding SC kunnen na de twee jaar opleiding 1 jaar aspirant-lid worden. Tijdens dat jaar volgen zij de vereiste uren supervisie.

***Kandidaten die in Nederland wonen en werken** kunnen lid worden van de BVRGS indien zij voldoen aan de voorwaarden van de BVRGS w.b. basisdiploma, opleiding aan een BVRGS erkende opleiding en supervisie. “*